

USTAWA
z dnia 10 lipca 2007 r.
o nawozach i nawożeniu¹⁾

Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 2007
r. Nr 147, poz. 1033

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa reguluje:

- 1) warunki i tryb wprowadzania do obrotu nawozów, z wyłączeniem spraw związanych z wprowadzaniem do obrotu nawozów uregulowanych w przepisach rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów (Dz.Urz. WE L 304 z 21.11.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 467, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2003/2003”;
- 2) warunki i tryb wprowadzania do obrotu środków wspomagających uprawę roślin;
- 3) zadania i właściwość organów oraz jednostek organizacyjnych w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów na podstawie przepisów rozporządzenia nr 2003/2003;
- 4) stosowanie nawozów i środków wspomagających uprawę roślin w rolnictwie;
- 5) zapobieganie zagrożeniom zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, które mogą powstać w wyniku przewozu, przechowywania i stosowania nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin;
- 6) agrochemiczną obsługę rolnictwa.

2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów prawa wodnego w zakresie ograniczania i zapobiegania zanieczyszczaniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Art. 2.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne i ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym.

- 1) nawozy – produkty przeznaczone do dostarczania roślinom składników pokarmowych lub zwiększania żyzności gleb albo zwiększania żyzności stawów rybnych, którymi są nawozy mineralne, nawozy naturalne, nawozy organiczne i nawozy organiczno-mineralne;
- 2) nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” – nawozy spełniające wymagania określone w rozporządzeniu nr 2003/2003;
- 3) nawozy mineralne – nawozy nieorganiczne, produkowane w drodze przemian chemicznych, fizycznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym wapno nawozowe, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, a także niektóre nawozy pochodzenia organicznego;
- 4) nawozy naturalne:
  - a) obornik, gnojówkę i gnojowicę,
  - b) pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyjątkiem odchodów pszczoł i zwierząt futerkowych, bez dodatków innych substancji,
  - c) guano– przeznaczone do rolniczego wykorzystania;
- 5) nawozy organiczne – nawozy wyprodukowane z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, w tym komposty, a także komposty wyprodukowane z wykorzystaniem dżdżownic;
- 6) nawozy organiczno-mineralne – mieszaniny nawozów mineralnych i organicznych;
- 7) środek poprawiający właściwości gleby – substancje dodawane do gleby w celu poprawy jej właściwości lub jej parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych lub biologicznych, z wyłączeniem dodatków do wzbogacenia gleby wytworzonych wyłącznie z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1774/2002”;
- 8) stymulator wzrostu – związek organiczny lub mineralny lub jego mieszaninę, wpływające korzystnie na rozwój roślin lub inne procesy życiowe roślin, z wyłączeniem regulatora wzrostu będącego środkiem ochrony roślin w rozumieniu przepisów o ochronie roślin;
- 9) podłoże do upraw – materiał inny niż glebę, w tym substraty, w którym są uprawiane rośliny;
- 10) środki wspomagające uprawę roślin – środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu i podłoża do upraw;
- 11) wymagania jakościowe – zawartość składników pokarmowych w nawozie oraz jego parametry chemiczne, fizyczne i fizykochemiczne, określone w ustawie i deklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający ten nawóz do obrotu, a w przypadku środków wspomagających

- uprawę roślin – deklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający ten środek do obrotu parametry chemiczne, fizyczne, fizykochemiczne lub biologiczne;
- 12) konfekcjonowanie – pakowanie lub przepakowywanie nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin;
- 13) wprowadzenie do obrotu:
- a) oferowanie w celu zbycia, sprzedaż oraz inną odpłatną albo nieodpłatną formę zbycia nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin przez:
- producenta – w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - importera – w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich,
  - producenta lub inny podmiot wprowadzający nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- b) przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, przeznaczonych na potrzeby własne.
2. Jeżeli w ustawie jest mowa o nawozach oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, stosuje się określenia użyte w art. 2 rozporządzenia nr 2003/2003.

Rozdział 2

Obrót nawozami oraz środkami wspomagającymi uprawę roślin

Art. 3.

1. Do obrotu można wprowadzać nawozy:
- 1) powstałe ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, przy czym nawozy te nie mogą być oznaczane znakiem „NAWÓZ WE”;
  - 2) odpowiadające, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5, typom wapna nawozowego, w których zanieczyszczenia nie przekraczają dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń;
  - 3) naturalne, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1774/2002.
2. Nawozy organiczne, organiczno-mineralne, mineralne nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE” i środki wspomagające uprawę roślin mogą być wprowadzone do obrotu na zasadach określonych w art. 4.
3. Nawozy naturalne mogą być zbywane do bezpośredniego rolniczego wykorzystania wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Umowę, o której mowa w ust. 3, strony przechowują co najmniej przez 8 lat od dnia jej zawarcia.

5. Procedurą celną, w wyniku której następuje dopuszczenie do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego, mogą być objęte nawozy i środki wspomagające uprawę roślin przywożone z państw trzecich:
  - 1) które można wprowadzać do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) których okres przydatności do stosowania, licząc od dnia objęcia dopuszczeniem do obrotu, wynosi co najmniej 6 miesięcy – dla nawozów, środków poprawiających właściwości gleby i stymulatorów wzrostu;
  - 3) które są zaopatrzone w informacje określone w art. 9 ust. 2-7 i ust. 9.
6. Przepisu ust. 5:
  - 1) nie stosuje się do nawozów i środków wspomagających uprawę roślin:
    - a) przeznaczonych wyłącznie do celów naukowo-badawczych,
    - b) nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) pkt 2 i 3 nie stosuje się do nawozów naturalnych, o których mowa w ust. 1 pkt 3.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1 lit. b, importer przedstawia organowi celnemu pisemne oświadczenie, że nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin zgłaszany do procedury celnej, w wyniku której następuje dopuszczenie do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego, nie jest przeznaczony do wprowadzenia do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Nawozy zawierające azotan amonowy w ilości powyżej 28% w przeliczeniu na azot całkowity, przywożone z państw trzecich, zaopatruje się w ważny certyfikat potwierdzający ich odporność na detonację, wydany przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 4.

1. Nawozy oraz środki wspomagające uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, są wprowadzane do obrotu na podstawie uzyskanego pozwolenia.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje, w drodze decyzji, pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2.
3. Wniosek o wydanie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, składa:
  - 1) producent – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) importer – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich;
  - 3) producent lub inny podmiot wprowadzający nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

4. Do wniosku dołącza się:

- 1) wyniki badań nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin;
- 2) opinie, o których mowa w ust. 6;
- 3) projekt instrukcji stosowania i przechowywania – dla nawozu albo środka poprawiającego właściwości gleby, albo stymulatora wzrostu;
- 4) odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenie z ewidencji działalności gospodarczej, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej – również umowę tej spółki.

5. Wnioskodawca, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 4, do wniosku dołącza, przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego, dokumenty potwierdzające prowadzenie przez niego działalności gospodarczej.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje decyzję w sprawie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, po uzyskaniu:

- 1) opinii upoważnionych jednostek organizacyjnych, wydanych na podstawie przeprowadzonych badań, potwierdzających, że:

a) nawóz:

- jest przydatny do nawożenia roślin lub gleb lub rekultywacji gleb, w tym dostarcza roślinom składników pokarmowych, wpływając na wzrost plonu lub na stan odżywienia roślin w sposób istotny lub na poprawę jakości plonu lub cech użytkowych roślin, lub zwiększa żyzność gleb lub stawów rybnych,
- spełnia minimalne wymagania jakościowe, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 6, oraz deklarowane wymagania jakościowe,
- nie zawiera zanieczyszczeń w ilości przekraczającej ich dopuszczalne wartości określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5,
- nie stanowi zagrożenia zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska po zastosowaniu zgodnie z instrukcją stosowania i przechowywania, albo

b) środek wspomagający uprawę roślin:

- spełnia wymagania jakościowe,
- nie zawiera zanieczyszczeń w ilości przekraczającej dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 pkt 5, albo

c) środek poprawiający właściwości gleby, oprócz wymagań określonych w lit. b):

- jest przydatny do poprawy właściwości lub parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych lub biologicznych gleby,

- nie stanowi zagrożenia zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska po zastosowaniu zgodnie z instrukcją stosowania i przechowywania, albo
- d) stymulator wzrostu, oprócz wymagań określonych w lit. b):
- wpływa korzystnie na rozwój roślin lub inne procesy życiowe roślin w inny sposób niż składnik pokarmowy roślin,
  - nie stanowi zagrożenia zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska po zastosowaniu zgodnie z instrukcją stosowania i przechowywania, albo
- e) podłoże do upraw, oprócz wymagań określonych w lit. b):
- jest przydatne do uprawy roślin,
  - nie stanowi zagrożenia zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska;
- 2) opinii upoważnionych jednostek organizacyjnych o spełnieniu przez nawóz organiczny, organiczno-mineralny albo środek wspomagający uprawę roślin, wytworzonych z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, lub zawierających te produkty, wymagań określonych w przepisach rozporządzenia nr 1774/2002 i rozporządzenia Komisji (WE) nr 181/2006 z dnia 1 lutego 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 w odniesieniu do nawozów organicznych i dodatków do wzbogacania gleby innych niż nawóz naturalny oraz zmieniającego to rozporządzenie (Dz.Urz. UE L 29 z 2.02.2006, str. 31), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 181/2006”.
7. Szczegółową dokumentację dotyczącą nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, dostarcza upoważnionej jednostce organizacyjnej przeprowadzającej badania i wydającej opinie:
- 1) producent – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) importer – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich;
  - 3) producent lub inny podmiot wprowadzający nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
8. Koszty badań i koszty związane z wydawaniem opinii, o których mowa w ust. 6, ponosi:
- 1) producent – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) importer – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich;
  - 3) producent lub inny podmiot wprowadzający nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

9. Minister właściwy do spraw rolnictwa odmawia, w drodze decyzji, wydania pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, jeżeli z dołączonych do wniosku dokumentów nie wynika, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin spełniają wymagania określone w ust. 6.

Art. 5.

Do obrotu można wprowadzać także nawozy oraz środki wspomagające uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, dopuszczone do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji, które zostały wyprodukowane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji lub w państwie będącym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli przepisy krajowe na podstawie których są one produkowane i wprowadzane do obrotu zapewniają ochronę zdrowia ludzi, zwierząt i ochronę środowiska oraz przydatność do stosowania, w zakresie odpowiadającym wymaganiom określonym w art. 4 ust. 6.

Art. 6.

Pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
  - a) producenta – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) importera – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich,
  - c) producenta lub innego podmiotu wprowadzającego nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) określenie wymagań jakościowych;
- 3) informację, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin został wytworzony z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, lub zawierają one te produkty – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin wytworzonych z tych produktów lub je zawierających;
- 4) instrukcję stosowania i przechowywania nawozu albo środka poprawiającego właściwości gleby, albo stymulatora wzrostu, sporządzoną w języku polskim.

Art. 7.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, na czas nieokreślony.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa cofa, w drodze decyzji, pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, jeżeli:
  - 1) nie są przestrzegane wymagania jakościowe określone w pozwoleniu albo
  - 2) zostanie ujawnione, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin zagrażają zdrowiu ludzi lub zwierząt lub środowisku, albo
  - 3) nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin, wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, lub zawierających te produkty, nie spełniają wymagań określonych w tym rozporządzeniu.
3. Jeżeli pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zostało cofnięte to:
  - 1) producent – w przypadku nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) importer – w przypadku nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich,
  - 3) producent lub inny podmiot wprowadzający nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej

– wycofuje nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin z obrotu w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym decyzja o cofnięciu pozwolenia stała się ostateczna.
4. Jeżeli pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lub 3, zostało cofnięte to:
  - 1) producent - w przypadku nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) importer - w przypadku nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich,
  - 3) producent lub inny podmiot wprowadzający nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - w przypadku nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej

- wycofuje nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin z obrotu, na podstawie decyzji o cofnięciu pozwolenia, która podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 8.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa prowadzi wykazy nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, które mogą być wprowadzone do obrotu na podstawie pozwoleń, o których mowa w art. 4 ust. 1, zawierające nazwę nawozu

albo środka wspomagającego uprawę roślin, imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:

- 1) producenta – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) importera – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, przywiezionych z terytorium państw trzecich;
  - 3) producenta lub innego podmiotu wprowadzającego nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
2. Wykazy nawozów i środków wspomagających uprawę roślin są umieszczane na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 9.

1. Konfekcjonowanie może odbywać się wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody producenta nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin i po uzgodnieniu z tym producentem rodzaju opakowań stosowanych do konfekcjonowania.
2. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu wprowadzanego do obrotu, a w przypadku nawozu luzem – w dokumentach, w które się go zaopatruje, umieszcza się wyłącznie:
  - 1) informacje umożliwiające identyfikację nawozu, obejmujące:
    - a) napis o treści „nawóz powstały ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE””, z wyszczególnieniem tych typów – w przypadku nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1,
    - b) określenie typu wapna nawozowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2,
    - c) numer pozwolenia – dla nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 2,
    - d) dane o deklarowanej zawartości składników pokarmowych,
    - e) dane dotyczące formy lub rozpuszczalności składników pokarmowych,
    - f) nazwę handlową nawozu, jeżeli została nadana,
    - g) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
      - producenta – dla nawozu wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
      - importera – dla nawozu przywiezionego z terytorium państw trzecich,
      - producenta lub innego podmiotu wprowadzającego nawóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla nawozu wyprodukowanego lub wprowadzonego do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
  - 2) informacje o:

- a) masie netto nawozu,
  - b) okresie przydatności nawozu do stosowania;
  - 3) instrukcję stosowania i przechowywania nawozu.
3. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do środka wspomagającego uprawę roślin wprowadzanego do obrotu, a w przypadku środka wspomagającego uprawę roślin luzem – w dokumentach, w które się go zaopatruje, umieszcza się wyłącznie:
- 1) informacje umożliwiające identyfikację środka wspomagającego uprawę roślin, obejmujące:
    - a) numer pozwolenia,
    - b) określenie wymagań jakościowych,
    - c) nazwę handlową środka wspomagającego uprawę roślin, jeżeli została nadana,
    - d) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
      - producenta – dla środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
      - importera – dla środka wspomagającego uprawę roślin przywiezionego z terytorium państw trzecich,
      - producenta lub innego podmiotu wprowadzającego środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dla środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanego lub wprowadzonego do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
  - 2) informacje o:
    - a) masie netto środka wspomagającego uprawę roślin,
    - b) okresie przydatności środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu do stosowania;
  - 3) instrukcję stosowania i przechowywania środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu.
4. Informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, sporządza się w języku polskim oraz umieszcza w widocznym miejscu, w sposób trwały i zapewniający ich czytelność, z tym że informacje określone w ust. 2 pkt 1 lit. f i g oraz w ust. 3 pkt 1 lit. c i d, a także instrukcję stosowania i przechowywania nawozu albo środka poprawiającego właściwości gleby, albo stymulatora wzrostu, podaje się oddzielnie od innych informacji wymienionych w ust. 2 lub 3.
5. Etykiety dołączone do nawozu i środka wspomagającego uprawę roślin mocuje się w taki sposób, aby pozostały one tam, gdzie zostały zamocowane niezależnie od zastosowanego systemu zamknięcia opakowania, a jeżeli do zamknięcia opakowania użyto plomby, podaje się na niej informacje określone w ust. 2 pkt 1 lit. g lub w ust. 3 pkt 1 lit. d.
6. W przypadku nawozów i środków wspomagających uprawę roślin luzem jeden egzemplarz dokumentów, w które się je zaopatruje, zawierający informacje

określone w ust. 2 lub 3, dołącza się do nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin w sposób zapewniający dostęp do tych informacji.

7. Nawozy i środki wspomagające uprawę roślin w postaci płynnej mogą być wprowadzone do obrotu, jeżeli są do nich dołączone informacje o temperaturze, w jakiej nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin powinny być przechowywane, a także o środkach, jakie powinny być podjęte, aby zapobiec wypadkom podczas ich przechowywania.
8. Przepisów ust. 2-7 nie stosuje się do nawozów naturalnych.
9. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu i środka wspomagającego uprawę roślin wprowadzonych do obrotu, a w przypadku nawozów i środków wspomagających uprawę roślin luzem – w dokumentach, w które się je zaopakuje, umieszcza się także informacje wynikające z przepisów odrębnych.
10. Znakowanie nawozów organicznych, organiczno-mineralnych albo środków wspomagających uprawę roślin, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, lub jeżeli zawierają one te produkty, regulują przepisy rozporządzenia nr 181/2006.

Art. 10.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki organizacyjne upoważnione do przeprowadzania badań nawozów lub wydawania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. a oraz pkt 2, biorąc pod uwagę obiekty i wyposażenie, jakimi powinna dysponować jednostka organizacyjna, aby zapewnić właściwe przeprowadzenie badań, stosowane przez tę jednostkę procedury badawcze oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe osób zatrudnionych w tych jednostkach, zgodne z zakresem przeprowadzanych badań;
- 2) szczegółowy zakres badań nawozów i elementy, jakie powinna zawierać opinia o nawozach, wymienione w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. a oraz pkt 2, kierując się koniecznością stwierdzenia, czy nawozy te spełniają warunki niezbędne do wydania pozwolenia na wprowadzenie ich do obrotu, określone w art. 4 ust. 6;
- 3) szczegółowy zakres dokumentacji dotyczącej nawozów, mając na względzie konieczność ustalenia na tej podstawie właściwego zakresu badań, jakim należy poddać dany nawóz, i wydania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. a oraz pkt 2;
- 4) jakie wymagania ma spełniać treść instrukcji stosowania i przechowywania nawozów, mając na względzie zapewnienie bezpiecznego ich stosowania i przechowywania;
- 5) dopuszczalne rodzaje zanieczyszczeń występujących w nawozach i ich wartości, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochrony środowiska;
- 6) minimalne wymagania jakościowe, jakie powinny spełniać nawozy, o których mowa w art. 3 ust. 2, mając na względzie potrzebę zapewnienia ich skutecznego działania.

Art. 11.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki organizacyjne upoważnione do przeprowadzenia badań środków wspomagających uprawę roślin lub wydawania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. b-e oraz pkt 2, biorąc pod uwagę obiekty i wyposażenie, jakimi powinna dysponować jednostka organizacyjna, aby zapewnić właściwe przeprowadzenie badań, stosowane przez tę jednostkę procedury badawcze oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe osób zatrudnionych w tych jednostkach, zgodne z zakresem przeprowadzanych badań;
- 2) szczegółowy zakres badań środków wspomagających uprawę roślin i elementy, jakie powinna zawierać opinia o środkach wspomagających uprawę roślin, wymienione w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. b-e oraz pkt 2, kierując się koniecznością stwierdzenia, czy środki te spełniają warunki niezbędne do wydania pozwolenia na wprowadzenie ich do obrotu, określone w art. 4 ust. 6;
- 3) szczegółowy zakres dokumentacji dotyczącej środków wspomagających uprawę roślin, mając na względzie konieczność ustalenia na tej podstawie właściwego zakresu badań, jakim należy poddać dany środek, i wydania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. b-e oraz pkt 2;
- 4) jakie wymagania ma spełniać treść instrukcji stosowania i przechowywania środków poprawiających właściwości gleby oraz stymulatorów wzrostu, mając na względzie zapewnienie bezpiecznego ich stosowania i przechowywania;
- 5) dopuszczalne rodzaje zanieczyszczeń występujących w środkach wspomagających uprawę roślin i ich wartości, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochrony środowiska.

Art. 12.

Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób umieszczania informacji umożliwiającej identyfikację nawozów, o której mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, mając na względzie zapewnienie właściwej informacji o tych nawozach oraz zapobieganie niekorzystnemu wpływowi nawozu na zdrowie ludzi lub zwierząt lub na środowisko;
- 2) sposób pakowania nawozów, mając na względzie zapewnienie właściwej ich jakości oraz zapobieganie niekorzystnemu wpływowi nawozu na zdrowie ludzi lub zwierząt lub na środowisko;
- 3) dopuszczalne tolerancje zawartości składników nawozowych, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z technologii ich produkcji;
- 4) sposób pobierania próbek i metody badań nawozów mineralnych w celu kontroli ich jakości, mając na względzie zapewnienie spełniania przez nawóz parametrów chemicznych, fizycznych i fizykochemicznych oraz wartości zanieczyszczeń zawartych w tych nawozach;

- 5) typy wapna nawozowego oraz szczegółowe wymagania jakościowe dla tych typów, mając na względzie zapewnienie właściwej ich jakości.

Art. 13.

1. Producent ubiegający się o oznaczenie nowego typu nawozu znakiem „NAWÓZ WE”, mający siedzibę albo miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składa do ministra właściwego do spraw gospodarki wnioszek o wystąpienie do Komisji Europejskiej w tej sprawie.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki:
  - 1) przekazuje Komisji Europejskiej i pozostałym państwom członkowskim Unii Europejskiej kopię wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli nawóz spełnia wymagania dla nowego typu nawozu, określone w rozporządzeniu nr 2003/2003, albo
  - 2) wydaje decyzję o odmowie przekazania Komisji Europejskiej i pozostałym państwom członkowskim Unii Europejskiej kopii wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli nawóz nie spełnia wymagań dla nowego typu nawozu, określonych w rozporządzeniu nr 2003/2003.

Art. 14.

Koszty postępowania związane z rozpatrzeniem i przekazaniem wniosku o oznaczenie nowego typu nawozu znakiem „NAWÓZ WE” ponosi producent ubiegający się o takie oznaczenie.

Art. 15.

Minister właściwy do spraw gospodarki:

- 1) ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, listę akredytowanych laboratoriów upoważnionych do wykonywania badań potwierdzających spełnianie przez nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” wymagań określonych dla tych nawozów w przepisach rozporządzenia nr 2003/2003;
- 2) informuje Komisję Europejską i pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej o akredytowanych laboratoriach upoważnionych do wykonywania badań, o których mowa w pkt 1.

Art. 16.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki może, w drodze rozporządzenia:
  - 1) zakazać czasowo wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”,
  - 2) uzależnić wprowadzenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE” od spełnienia określonych warunków– jeżeli zaistnieją przesłanki określone w art. 15 rozporządzenia nr 2003/2003.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje Komisję Europejską i pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej o ograniczeniach we wprowadzaniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, o których mowa w ust. 1, podając przyczyny uzasadniające wprowadzenie tych ograniczeń.

Rozdział 3

Stosowanie nawozów i środków wspomagających uprawę roślin

Art. 17.

1. Stosuje się wyłącznie nawozy i środki wspomagające uprawę roślin, które zostały dopuszczone do obrotu na podstawie art. 3 ust. 1 i 2, art. 5 lub rozporządzenia nr 2003/2003.
2. Nawozy stosuje się w sposób, który nie zagraża zdrowiu ludzi lub zwierząt lub środowisku.
3. Zastosowana w okresie roku dawka nawozu naturalnego nie może zawierać więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych.
4. Środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu stosuje się zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.

Art. 18.

1. Podmiot, który prowadzi chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior:
  - 1) posiada plan nawożenia opracowany zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej, na podstawie składu chemicznego nawozów oraz potrzeb pokarmowych roślin i zasobności gleb, uwzględniając stosowane odpady, środki wspomagające uprawę roślin i dodatki do wzbogacenia gleby w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 1774/2002, z wyłączeniem tych podmiotów, które zbywają w całości nawozy naturalne;
  - 2) zagospodarowuje co najmniej 70% gnojówki i gnojowicy na użytkach rolnych, których jest posiadaczem i na których prowadzi uprawę roślin, a pozostałe 30% może zbyć w sposób określony w art. 3 ust. 3.
2. Nabywca nawozu naturalnego, zbytego w sposób określony w art. 3 ust. 3, opracowuje w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy plan nawożenia, spełniający wymagania określone w ust. 1 pkt 1, jednak nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozu naturalnego.
3. Okręgowa stacja chemiczno-rolnicza, zwana dalej „okręgową stacją”, wydaje opinię o planie nawożenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2.
4. Za wydanie opinii, o której mowa w ust. 3, okręgowa stacja pobiera opłatę.
5. Opłata, o której mowa w ust. 4, stanowi dochód budżetu państwa.
6. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, oraz nabywca nawozu naturalnego, o którym mowa w ust. 2, przekazują do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz do wo-

jewódzkiego inspektora ochrony środowiska, właściwych ze względu na miejsce prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1, kopię planu nawożenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub ust. 2, wraz z opinią, o której mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej opinii.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wydanie opinii o planie nawożenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oraz sposób jej uiszczania, biorąc pod uwagę koszty ponoszone przez okręgową stację przy wydawaniu opinii.

Art. 19.

Do stosowania nawozów mineralnych, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, może być użyty sprzęt agrolotniczy, jeżeli:

- 1) sprzęt ten jest wyposażony w urządzenia służące do tego celu;
- 2) prędkość wiatru nie przekracza 3 m/s, a wilgotność względna powietrza wynosi co najmniej 60%;
- 3) powierzchnia upraw, do nawożenia których stosuje się sprzęt agrolotniczy, wynosi co najmniej 30 ha i uprawy te są położone w odległości co najmniej 500 m od dróg publicznych, budynków, obiektów, w których są utrzymywane zwierzęta, pasiek, upraw zielarskich, ogrodów działkowych, cieków, zbiorników wodnych, rezerwatów przyrody, parków narodowych, uzdrowisk oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej, a także innych obiektów i obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 20.

1. Oprócz, określonego w rozporządzeniu nr 1774/2002, zakazu stosowania na pastwiskach nawozów organicznych, organiczno-mineralnych oraz środków poprawiających właściwości gleby i stymulatorów wzrostu wytworzonych z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 1774/2002, innych niż obornik, lub zawierających te produkty - określonych w rozporządzeniu nr 1774/2002, zabrania się stosowania nawozów:

- 1) na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem, zamrzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczu;
- 2) naturalnych:
  - a) w postaci płynnej oraz azotowych - na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,
  - b) w postaci płynnej - podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do nawożenia stawów wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb.

Art. 21.

1. Czynności polegające na świadczeniu usług w zakresie stosowania nawozów mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające świadectwo ukoń-

czenia szkolenia w tym zakresie; wymagania tego nie stosuje się wobec absolwentów szkół rolniczych.

2. Szkolenie w zakresie, o którym mowa w ust. 1, prowadzą jednostki organizacyjne upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 22.

Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób stosowania nawozów, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochrony środowiska;
- 2) jednostki organizacyjne upoważnione do prowadzenia szkoleń z zakresu stosowania nawozów, biorąc pod uwagę obiekty i wyposażenie, jakimi powinna dysponować jednostka organizacyjna, aby zapewnić właściwą jakość prowadzonych szkoleń, oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w zakresie prowadzonych szkoleń osób zatrudnionych w tych jednostkach.

Rozdział 4

Przewóz i przechowywanie nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin

Art. 23.

1. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, i środki wspomagające uprawę roślin, w postaci stałej, przewożone luzem, zabezpiecza się w sposób, który uniemożliwia ich rozsypywanie się, pylenie i zamoknięcie.
2. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, i środki wspomagające uprawę roślin w postaci płynnej, przewozi się w zamkniętych i szczelnych opakowaniach, zbiornikach lub cysternach.
3. Nawozy organiczne, organiczno-mineralne i środki wspomagające uprawę roślin, wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, lub zawierające te produkty, przewozi się w sposób określony w rozporządzeniu nr 181/2006.

Art. 24.

1. Nawozy mineralne, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, organiczne, organiczno-mineralne, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu, w postaci stałej przechowuje się w opakowaniach jednostkowych, zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.
2. Nawozy mineralne, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, organiczne, organiczno-mineralne, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu, w postaci stałej mogą być również przechowywane luzem w pryzmach formowanych na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, po ich przykryciu materiałem wodoszczelnym, zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do saletry amonowej i innych nawozów zawierających azotan amonowy w ilości powyżej 28% w przeliczeniu na azot całkowity.
4. Podłoża do upraw w postaci stałej przechowuje się w opakowaniach jednostkowych lub luzem w pryzmach formowanych na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, po ich przykryciu materiałem wodoszczelnym.
5. Nawozy mineralne, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, organiczne, organiczno–mineralne i środki wspomagające uprawę roślin, w postaci płynnej przechowuje się w zamkniętych opakowaniach lub w szczelnych, przystosowanych do tego celu zbiornikach.

Art. 25.

1. Gnojówkę i gnojowicę przechowuje się wyłącznie w szczelnych zbiornikach o pojemności umożliwiającej gromadzenie co najmniej 4-miesięcznej produkcji tego nawozu. Zbiorniki te powinny być zbiornikami zamkniętymi, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2004 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.²⁾) dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie.
2. Podmioty, o których mowa w art. 18 ust. 1, przechowują nawozy naturalne, inne niż wymienione w ust. 1, na nieprzepuszczalnych płytach, zabezpieczonych w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu.

Rozdział 5

Agrochemiczna obsługa rolnictwa

Art. 26.

1. Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, zwana dalej „Stacją”, która podlega ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, oraz podlegające jej okręgowe stacje wykonują zadania związane z agrochemiczną obsługą rolnictwa.
2. Stacja oraz okręgowe stacje są państwowymi jednostkami budżetowymi.
3. Stacją kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.
4. Okręgowymi stacjami kierują dyrektorzy, powoływani i odwoływani przez ministra właściwego do spraw rolnictwa na wniosek dyrektora Stacji.
5. Dyrektor Stacji nadzoruje i koordynuje działalność okręgowych stacji, w tym w zakresie gospodarowania środkami publicznymi i realizowania planów dochodów i wydatków.

Art. 27.

Do zadań Stacji należy:

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665 i Nr 127, poz. 880.

- 1) określanie sposobu prowadzenia badań agrochemicznych, w tym dobór metod badawczych;
- 2) ustalanie zakresu zadań wykonywanych przez okręgowe stacje;
- 3) kontrola działalności okręgowych stacji, w tym stosowania przez nie metod badawczych i terminowości wykonywania przez te stacje badań;
- 4) podejmowanie działań w zakresie udziału laboratoriów okręgowych stacji w badaniach dokładności wykonywania analiz chemicznych;
- 5) organizacja szkoleń dla pracowników okręgowych stacji;
- 6) tworzenie i prowadzenie bazy danych dotyczących zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczenia azotanami wód w profilu glebowym do 90 cm od powierzchni gruntu;
- 7) prowadzenie obsługi finansowej okręgowych stacji, w tym:
  - a) opracowywanie planów dochodów i wydatków dla poszczególnych okręgowych stacji,
  - b) przekazywanie środków finansowych na działalność bieżącą okręgowych stacji;
- 8) wykonywanie innych zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa, powierzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art. 28.

1. Do zadań okręgowych stacji należy:

- 1) wykonywanie analiz gleb, roślin, płodów rolnych i leśnych;
- 2) doradztwo w sprawach nawożenia;
- 3) wykonywanie badań jakości nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;
- 4) wykonywanie ekspertyz i wydawanie opinii o zasobności gleb, składzie chemicznym roślin, nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, a także prawidłowym stosowaniu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;
- 5) prowadzenie działalności szkoleniowej i informacyjnej w zakresie, o którym mowa w pkt 1-4;
- 6) tworzenie i prowadzenie bazy danych dotyczących zasobności gleb w azot i fosfor oraz zanieczyszczenia azotanami wód w profilu glebowym do 90 cm od powierzchni gruntu;
- 7) wykonywanie innych zadań z zakresu agrochemicznej obsługi rolnictwa, powierzonych przez Stację.

2. Okręgowe stacje, wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, pobierają opłaty za:

- 1) analizy fizyczne, fizykochemiczne i chemiczne:
  - a) gleb mineralnych i organicznych,
  - b) ziem i gleb ogrodniczych, podłoży ogrodniczych, pożywek i wody,

- c) materiału roślinnego i pasz,
  - d) ścieków i osadów ściekowych,
  - e) nawozów naturalnych, organicznych, organiczno-mineralnych i mineralnych,
  - f) środków wspomagających uprawę roślin;
- 2) badania gleb na potrzeby doradztwa nawozowego;
  - 3) badania materiału roślinnego na potrzeby doradztwa rolniczego;
  - 4) prace terenowo-kartograficzne;
  - 5) opracowanie wyników przeprowadzonych analiz i badań;
  - 6) działalność szkoleniową i informacyjną.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do zadań wykonywanych na potrzeby organów administracji rządowej.
4. Opłaty, o których mowa w ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.
5. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 2, biorąc pod uwagę koszty ponoszone przez okręgowe stacje przy wykonywaniu danej czynności oraz czas niezbędny do jej wykonania.

Art. 29.

1. Stacja prowadzi, na podstawie jednostkowych sprawozdań okręgowych stacji, miesięczną, kwartalną, półroczną i roczną łączną sprawozdawczość budżetową Stacji i okręgowych stacji oraz sporządza bilans roczny.
2. Stacja i okręgowe stacje, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.

Rozdział 6

Nadzór i kontrola w zakresie nawozów, nawożenia oraz środków wspomagających uprawę roślin

Art. 30.

1. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwana dalej „Inspekcją”, sprawuje nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i środków wspomagających uprawę roślin w sposób określony w przepisach o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.
2. W ramach sprawowanego nadzoru, o którym mowa w ust. 1, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji są uprawnieni do:
  - 1) wstępu na grunty;

- 2) dokonywania inwentaryzacji nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i środków wspomagających uprawę roślin;
- 3) przeprowadzania kontroli w zakresie:
  - a) zgodności nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” z typami tych nawozów określonymi w rozporządzeniu nr 2003/2003,
  - b) spełniania przez nawozy, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” i środki wspomagające uprawę roślin wymagań jakościowych oraz określonych, na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5, wymagań, jakie powinny one spełniać w zakresie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń – dokonywanej na podstawie badań ich parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych i biologicznych, wykonywanych w laboratoriach wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 15 pkt 1 – dla nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” lub w okręgowych stacjach chemiczno-rolniczych – dla pozostałych nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
  - c) przestrzegania przepisów dotyczących obrotu nawozami, nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE” oraz środkami wspomagającymi uprawę roślin,
  - d) zgodności wapna nawozowego, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, z ich typami i szczegółowymi wymaganiami jakościowymi dla tych typów określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5;
- 4) wstępu do obiektów, w których są przechowywane nawozy, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub środki wspomagające uprawę roślin;
- 5) nieodpłatnego pobierania do badań próbek nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin.

Art. 31.

1. Wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zwany dalej „inspektorem”, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 3, zostanie stwierdzone, że nie są spełnione wymagania jakościowe lub zostały przekroczone, określone na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5, dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, lub nie są spełnione warunki dotyczące wprowadzania do obrotu, określone w art. 3 ust. 1-4 lub art. 5, może, w drodze decyzji:
  - 1) zakazać wprowadzenia do obrotu nawozu, nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE” albo środka wspomagającego uprawę roślin;
  - 2) nakazać wycofanie z obrotu nawozu, nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE” albo środka wspomagającego uprawę roślin.
2. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 32.

Inspekcja Ochrony Środowiska przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin w sposób określony w przepisach o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Art. 33.

1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wydaje decyzję o wstrzymaniu prowadzenia chowu lub hodowli zwierząt, o których mowa w art. 18 ust. 1, jeżeli podmiot prowadzący chów lub hodowlę nie posiada pozytywnie zaopiniowanego planu nawożenia.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 34.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, w drodze decyzji, wstrzymać prowadzenie chowu lub hodowli zwierząt, o których mowa w art. 18 ust. 1, jeżeli nawozy naturalne są stosowane niezgodnie z pozytywnie zaopiniowanym planem nawożenia.

Art. 35.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska zezwala, w drodze decyzji, na ponowne podjęcie prowadzenia chowu lub hodowli zwierząt, o których mowa w art. 18 ust. 1, jeżeli podmiot prowadzący chów lub hodowlę usunie naruszenia stanowiące podstawę do wydania decyzji, o których mowa w art. 33 i 34.

Art. 36.

Inspekcja Weterynaryjna przeprowadza kontrolę w zakresie spełniania przez nawozy oraz środki wspomagające uprawę roślin, wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002, lub zawierające te produkty, wymagań określonych w tym rozporządzeniu.

Rozdział 7**Oplaty sankcyjne****Art. 37.**

1. Kto wprowadza do obrotu:
  - 1) nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, nienależące do typów nawozów wyszczególnionych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003 lub niespełniające wymagań jakościowych określonych dla danego typu nawozu w tym załączniku,

- 2) nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin niezgodnie z warunkami określonymi w art. 3 lub 5
  - wycofuje je z obrotu, na własny koszt, oraz wnosi na rachunek urzędu skarbowego, właściwego ze względu na siedzibę albo miejsce zamieszkania podmiotu wprowadzającego do obrotu nawóz, nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE” lub środek wspomagający uprawę roślin, opłatę sankcyjną stanowiącą 100% kwoty należnej za sprzedane nawozy, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub środki wspomagające uprawę roślin, a w przypadku innej formy zbycia nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” lub środków wspomagających uprawę roślin – 100% wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mógłby uzyskać za wprowadzone do obrotu nawozy, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub środki wspomagające uprawę roślin.
2. Inspektor, właściwy ze względu na siedzibę albo miejsce zamieszkania podmiotu wprowadzającego do obrotu nawóz, nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE” lub środek wspomagający uprawę roślin, wydaje decyzję, w której stwierdza:
  - 1) wprowadzenie do obrotu nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”, nienależącego do typów nawozów wyszczególnionych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003 lub niespełniającego wymagań jakościowych dla danego typu nawozu określonych w tym załączniku, lub
  - 2) wprowadzenie do obrotu nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin niezgodnie z warunkami określonymi w art. 3 lub 5
  - oraz określa termin jego wycofania z obrotu, ilość wprowadzonego do obrotu nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin oraz wysokość opłaty sankcyjnej, o której mowa w ust. 1.
3. Jeżeli wprowadzającym do obrotu nawóz, nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE” lub środek wspomagający uprawę roślin jest podmiot mający siedzibę albo miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - 1) opłatę sankcyjną, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście;
  - 2) decyzję, o której mowa w ust. 2, wydaje inspektor właściwy dla województwa mazowieckiego.
4. Inspektor przekazuje właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego ostateczną decyzję, o której mowa w ust. 2 i 3.
5. Jeżeli obowiązek wniesienia opłaty sankcyjnej wynikający z ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 2 lub 3, nie został spełniony, właściwy naczelnik urzędu skarbowego zawiadamia inspektora, który wystawia tytuł wykonawczy stanowiący podstawę do przymusowego ściągnięcia tej opłaty w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
6. Jeżeli jakość nawozu, nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE” lub środka wspomagającego uprawę roślin jest niezgodna z deklaracją producenta, importera lub innego podmiotu wprowadzającego ten nawóz do obrotu, stosuje się przepisy art. 11 ust. 4 i 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.³⁾).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204, z 2003 r. Nr 137, poz. 1302 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 210, poz. 2135.

Art. 38.

1. Podmiot wprowadzający do obrotu nawóz, nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE” lub środek wspomagający uprawę roślin wnosi opłaty za przeprowadzenie przez Inspekcję czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych, jeżeli w wyniku tej kontroli stwierdzono, że nawozy, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” albo środki wspomagające uprawę roślin nie spełniają wymagań jakościowych wynikających z przepisów rozporządzenia nr 2003/2003 lub przepisów wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 i 6, art. 11 pkt 5 lub art. 12 pkt 5 lub z pozwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub niespełniają wymagań określonych w art. 5, lub niespełniają wymagań dodatkowych, zadeklarowanych przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu nawóz, nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE” lub środek wspomagający uprawę roślin.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę koszty ponoszone przez Inspekcję lub upoważnione do badań jednostki przy wykonywaniu danej czynności lub badania oraz czas niezbędny do ich wykonania.

Art. 39.

Opłaty, o których mowa w art. 37 i art. 38 ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa. Do opłat tych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.⁴⁾).

Rozdział 8**Przepisy karne****Art. 40.**

1. Kto, wprowadzając do obrotu nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”:
  - 1) deklaruje na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu albo w dokumentach, w które się go zaopatruje, zawartość składników pokarmowych głównych, drugorzędnych i mikroskładników niezgodnie z art. 6, 17, 18, 19, 21 lub 23 rozporządzenia nr 2003/2003 lub niezgodnie ze sposobem określonym na podstawie art. 12 tego rozporządzenia, lub
  - 2) umieszcza na etykiecie dołączonej do nawozu informacje dotyczące jego oznakowania lub znakuje nawóz na opakowaniu w sposób niezgodny z warunkami określonymi na podstawie art. 10 ust. 1 lub 2 rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - 3) nie umieszcza dla nawozów luzem oznakowań identyfikacyjnych w dokumentach, w które się je zaopatruje, zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 2003/2003, oraz nie udostępnia tych dokumentów do kontroli, lub

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635 oraz z 2007 r. Nr 112, poz. 769 i Nr 120, poz. 818.

- 4) nie umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu albo w dokumentach, w które się go zaopatruje, następujących informacji w języku polskim:
- a) napisanego wielkimi literami znaku „NAWÓZ WE” lub
  - b) o typie nawozu, zgodnie z typami nawozu określonymi w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - c) wyrazu „mieszanka” po określeniu typu nawozu – dla nawozów mieszanych, lub
  - d) oznakowań dodatkowych określonych w art. 19, 21 lub 23 rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - e) o podstawowych albo drugorzędnych składnikach pokarmowych oraz mikroskładnikach i odpowiadających im symbolach chemicznych, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 9 ust. 1 lit. a tiret piąte rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - f) nazw składników pokarmowych i odpowiadających im ich symboli chemicznych, lub
  - g) nazw mikroskładników pokarmowych zawartych w nawozie, wymienionych w porządku alfabetycznym ich symboli chemicznych, jeżeli nawóz zawiera mikroskładniki, które w całości lub w części są chemicznie związane ze związkami organicznymi, nazw mikroskładników pokarmowych, po których dodaje się określenia: „schelatowany przez (z podaniem nazwy czynnika chelatującego lub jego skrótu, określonego w sekcji E.3.1 załącznika nr I do rozporządzenia nr 2003/2003)” albo „skompleksowany przez (z podaniem nazwy czynnika kompleksującego, podanego w sekcji E.3.2 załącznika nr I do rozporządzenia nr 2003/2003)”, lub
  - h) instrukcji stosowania nawozu, dla nawozów wymienionych w sekcjach E.1. i E.2. załącznika nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - i) o masie nawozów płynnych, lub
  - j) o masie netto lub brutto nawozu oraz wadze opakowania w przypadku podania masy brutto nawozu, lub
  - k) imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy oraz siedziby i adresu producenta, o którym mowa w art. 2 lit. x rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - l) o temperaturze przechowywania nawozów płynnych oraz o środkach, jakie powinny być podjęte, aby zapobiec wypadkom podczas ich przechowywania, lub
- 5) umieszcza identyfikację dobrowolną niezgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2003/2003, lub
- 6) umieszcza oznakowania dotyczące identyfikacji dobrowolnej, o której mowa w art. 9 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2003/2003, sprzecznie z oznakowaniem identyfikacji obowiązkowej, o której mowa w art. 9 ust. 1 lit. a tego rozporządzenia, lub
- 7) nie umieszcza oddzielnie od innych informacji zawartych na opakowaniu, etykiecie dołączonej do nawozu lub w dokumentach, w które się go zaopa-

- truje, identyfikacji dobrowolnej, o której mowa w art. 9 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2003/2003, lub
- 8) nie podaje informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2003/2003 oddzielnie od innych informacji umieszczonych na opakowaniu, etykiecie dołączonej do nawozu lub dokumentach, w które się go zaopatruje, lub
  - 9) nie przechowuje dokumentacji o pochodzeniu nawozu, w tym nawozu o wysokiej zawartości azotu na bazie azotan amonu, i nie udostępnia tej dokumentacji do kontroli przez okres, w którym nawozy znajdują się w obrocie, oraz przez okres 2 lat, licząc od dnia wstrzymania dostaw przez producenta, lub
  - 10) proste o zawartości azotu powyżej 28% masowych w przeliczeniu na azotan amonu, nie gwarantuje, że nawozy te są zgodne z wymaganiami określonymi w sekcji 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - 11) nie posiada dokumentu stwierdzającego, że nawóz o zawartości azotu powyżej 28% masowych w przeliczeniu na azotan amonu przeszedł pomyślnie test odporności na detonację w laboratorium upoważnionym do jego przeprowadzenia, lub
  - 12) podaje zawartość składników pokarmowych głównych, drugorzędnych i mikroskładników niezgodnie z tolerancjami określonymi w załączniku nr II do rozporządzenia nr 2003/2003 lub systematycznie wykorzystuje te tolerancje, lub stosuje tolerancje w odniesieniu do zawartości minimalnych i maksymalnych, określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, lub
  - 13) wprowadza do obrotu:
    - a) w opakowaniach, które nie są zamknięte w sposób lub przy zastosowaniu urządzenia, o których mowa w art. 12 rozporządzenia nr 2003/2003, lub
    - b) nieopakowane nawozy o zawartości azotu powyżej 28% masowych w przeliczeniu na azotan amonu– podlega karze grzywny.
2. Kto, wprowadzając do obrotu nawozy nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub środki wspomagające uprawę roślin:
- 1) konfekcjonuje je bez pisemnej zgody producenta lub nie uzgadnia z tym producentem rodzaju opakowań stosowanych do konfekcjonowania, lub
  - 2) nie umieszcza na opakowaniu lub na etykiecie, a w przypadku nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, w widocznym miejscu, sporządzonych w języku polskim, w sposób trwały i zapewniający ich czytelność, informacji dotyczących identyfikacji nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 lub ust. 3 pkt 1, oraz instrukcji stosowania i przechowywania nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu, a także informacji o masie netto nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin i okresie ich przydatności do stosowania, lub

- 3) nie podaje informacji określonych w ust. 2 pkt 1 lit. f i g oraz w ust. 3 pkt 1 lit. c i d oddzielnie od innych informacji wymienionych w ust. 2 lub ust. 3, lub
- 4) umieszcza na opakowaniu lub na etykiecie, a w przypadku nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacje inne niż określone w art. 9 ust. 2 lub ust. 3 oraz w ust. 9, lub
- 5) zmienia treść instrukcji stosowania i przechowywania nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu, o której mowa w pozwoleniu ministra właściwego do spraw rolnictwa na wprowadzenie do obrotu nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu, lub
- 6) nie mocuje etykiet dołączonych do nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin w taki sposób, aby pozostały one tam, gdzie zostały zamocowane niezależnie od zastosowanego systemu zamknięcia opakowania, lub
- 7) nie dołącza do nawozu oraz środka wspomagającego uprawę roślin luzem egzemplarza dokumentów zawierającego informacje, określone w art. 9 ust. 2 lub ust. 3 w sposób zapewniający dostęp do tych informacji, lub
- 8) nie dołącza do nawozu oraz środka wspomagającego uprawę roślin w postaci płynnej informacji o temperaturze, w jakiej powinny być one przechowywane, oraz informacji o środkach, jakie powinny być podjęte, aby zapobiec wypadkom w trakcie ich przechowywania, lub
- 9) nie znakuje nawozu organicznego, organiczno-mineralnego albo środka wspomagającego uprawę roślin, wytworzonych z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 1774/2002 lub zawierających te produkty w sposób określony w części 2 ust. 2 załącznika do rozporządzenia nr 181/2006

– podlega karze grzywny.

3. Kto deklaruje nieprawdziwe wymagania jakościowe nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, podlega karze grzywny.

Art. 41.

Kto:

- 1) wprowadza do obrotu nawozy nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub środki wspomagające uprawę roślin:
  - a) niespełniające wymagań jakościowych lub
  - b) w których zanieczyszczenia przekraczają dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, określone na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5, lub
- 2) stosuje nawozy niezgodnie z zasadami i warunkami określonymi w art. 17-20 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 22, powodując zagrożenie zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska, lub
- 3) stosuje nawozy i środki wspomagające uprawę roślin niedopuszczone do obrotu, lub

- 4) stosuje środki poprawiające właściwości gleby albo stymulatory wzrostu niezgodnie z ich instrukcją stosowania i przechowywania, lub
  - 5) wykonuje czynności polegające na świadczeniu usług w zakresie stosowania nawozów, nie posiadając uprawnień w tym zakresie, określonych w art. 21 ust. 1, lub
  - 6) przewozi lub przechowuje nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin w sposób niezgodny z art. 23 lub 24, powodując zagrożenie zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska, lub
  - 7) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 7 ust. 3 lub 4, art. 31 ust. 1 pkt 2 lub art. 37 ust. 1, nie wycofał nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wprowadzonych do obrotu, lub
  - 8) stosuje na pastwiskach nawozy organiczne, organiczno-mineralne, środki poprawiające właściwości gleby lub stymulatory wzrostu, otrzymane z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w rozumieniu przepisów rozporządzenia nr 1774/2002, innych niż obornik, lub zawierające te produkty, lub
  - 9) będąc nabywcą nawozu naturalnego nie posiada pozytywnie zaopiniowanego planu nawożenia, lub
  - 10) stosuje nawozy naturalne niezgodnie z pozytywnie zaopiniowanym planem nawożenia, lub
  - 11) przechowuje nawozy naturalne niezgodnie z warunkami określonymi w art. 25
- podlega karze grzywny.

Art. 42.

Orzekanie w sprawach określonych w art. 40 i 41 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 43.

W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 25, z późn. zm.⁵⁾) w art. 4 w pkt 11 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) nawozów i środków wspomagających uprawę roślin.”.

---

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 223, poz. 2220 i Nr 229, poz. 2275, z 2004 r. Nr 34, poz. 293 oraz z 2005 r. Nr 180, poz. 1495.

Art. 44.

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.⁶⁾) w art. 3 w pkt 38 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033),”.

Art. 45.

W ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858) w art. 2 w pkt 8 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033),”.

Art. 46.

W ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.⁷⁾) w art. 9 w ust. 1 w pkt 14 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033),”.

Art. 47.

W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 541) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Środek poprawiający właściwości gleby, którym jest środek wspomagający uprawę roślin w rozumieniu ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033), może zostać zakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jeżeli:

1) został wprowadzony do obrotu na podstawie przepisów o nawozach i nawożeniu;

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r. Nr 169, poz. 1199, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587 i Nr 124, poz. 859.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 64, poz. 427, Nr 75, poz. 493 i Nr 88, poz. 587.

2) zawiera w swoim składzie wyłącznie substancje wymienione w załączniku nr II A do rozporządzenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do dodatków do wzbogacenia gleby wytworzonych wyłącznie z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.).”;

2) w art. 15 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Kto wprowadza do obrotu nawóz lub środek poprawiający właściwości gleby, którym jest środek wspomagający uprawę roślin w rozumieniu ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu niezakwalifikowany do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jako przeznaczony do stosowania w rolnictwie ekologicznym, jest obowiązany do wycofania go z obrotu. Przepisy art. 37 ust. 1- 5 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”.

Art. 48.

1. Producenci, importerzy lub inne podmioty wprowadzające do obrotu środki wspomagające uprawę roślin, które znajdują się w obrocie w dniu wejścia w życie ustawy, występują, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, do ministra właściwego do spraw rolnictwa z wnioskiem o wydanie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu tych środków.
2. Środki wspomagające uprawę roślin, które znajdują się w obrocie w dniu wejścia w życie ustawy, co do których nie wystąpiono z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, wycofuje z obrotu producent, importer albo inny podmiot, który wprowadził je do obrotu, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
3. Jeżeli po złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rolnictwa odmówi wydania pozwolenia na wprowadzenie do obrotu środka wspomagającego uprawę roślin, środek ten wycofuje z obrotu producent, importer albo inny podmiot, który wprowadził go do obrotu, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja o odmowie wydania pozwolenia stała się ostateczna.

Art. 49.

1. Do dnia 31 grudnia 2010 r. podmioty, o których mowa w art. 18 ust. 1, przechowują gnojówkę i gnojowicę w szczelnych, zamkniętych zbiornikach.
2. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki dotyczące zbiorników, o których mowa w ust. 1, oraz przechowywania gnojówki i gnojowicy, mając na względzie ochronę środowiska.

Art. 50.

1. Kto przechowuje gnojówkę i gnojownicę w sposób niezgodny z art. 49
– podlega karze grzywny.
2. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 51.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9, art. 10, art. 10c pkt 3, art. 11a ust. 5, art. 15 i art. 20a ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 52, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10, art. 12, art. 18 ust. 7, art. 22 i art. 28 ust. 5 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 52.

Traci moc ustawa z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 89, poz. 991, z 2004 r. Nr 91, poz. 876 oraz z 2005 r. Nr 167, poz. 1399 i Nr 249, poz. 2103).

Art. 53.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 25 ust. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. oraz art. 25 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.